

ชื่อวิทยานิพนธ์ การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตกุ้งขาวตามแนวทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำดีที่เหมาะสม
ของเกษตรกรในจังหวัดชุมพร

ผู้วิจัย นางสาวปรีชาดิ ทำนุ **ปริญญา** เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน (2) รองศาสตราจารย์ ดร.สมจิต โยชะคง

ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาว (2) ระดับความรู้ แหล่งที่มาของความรู้ การสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ และปัจจัยอื่นๆ (3) ระดับ การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตกุ้งขาวตามแนวทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำดีที่เหมาะสมของเกษตรกร (4) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตกุ้งขาวตามแนวทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำดีที่เหมาะสม (5) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตกุ้งขาวตามแนวทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำดีที่เหมาะสม

ประชากรในการวิจัยเป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวของจังหวัดชุมพร ซึ่งได้จดทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวตามมาตรฐาน GAP กับกรมประมงรวมทั้งหมด 663 คน การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) และแบบเจาะจง โดยกำหนดตัวอย่าง 157 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างประกอบด้วยคำถาม 2 ลักษณะ คือ คำถามแบบปลายปิดและคำถามแบบปลายเปิด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การจัดลำดับ และการวิเคราะห์การถดถอย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS for Windows

ผลการวิจัยพบว่า (1) เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวจังหวัดชุมพรส่วนมากเป็นชาย มีอายุเฉลี่ย 39.58 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 24.8 โดยมีประสบการณ์การเลี้ยงกุ้งมาก่อนเฉลี่ย 3.29 ปี และมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรที่เป็นของตนเองเฉลี่ย 5.76 ไร่ เกษตรกรมีรายได้จากการขายกุ้งขาวเฉลี่ยกิโลกรัมละ 118.85 บาท รายได้จากการเลี้ยงกุ้งขาวส่วนใหญ่เป็นรายได้ครึ่งหนึ่งของครอบครัว ร้อยละ 45.20 เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพ แรงงานที่ใช้เป็นแรงงานที่จ้างประจำเฉลี่ย 2.55 คน (2) ความรู้พื้นฐานของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตกุ้งขาวตามแนวทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำดีที่เหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง แหล่งความรู้ที่เกษตรกรได้รับส่วนใหญ่มากจากบรรพบุรุษ ญาติพี่น้อง และได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในระดับปานกลาง (3) การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตกุ้งขาวตามแนวทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำดีที่เหมาะสมของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรยอมรับในระดับปานกลาง (4) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตกุ้งขาวตามแนวทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำดีที่เหมาะสม คือ การศึกษา ราคาผลผลิต และแรงจูงใจ (5) ปัญหาที่เกษตรกรระบุ มีปัญหาด้านผลผลิตราคาต่ำ ข้อเสนอแนะที่เกษตรกรระบุ ต้องการให้รัฐบาลมีการประกันราคากุ้งไม่ให้ต่ำมากเกินไป

คำสำคัญ การยอมรับเทคโนโลยี เทคโนโลยีการผลิตกุ้งขาว การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำดีที่เหมาะสม จังหวัดชุมพร

Thesis title: An Adoption of White Shrimp Production Technology Adherence to Good Aquacultural Practice by Farmers in Chumphon Province

Researcher: Miss Parichat Thamnu; **Degree:** Master of Agriculture (Agricultural Extension); **Thesis advisors:** (1) Bampen Keowan, Associate Professor; (2) Dr. Somchit Yotakhong, Associate Professor ; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The objectives of this study were to study (1) social and economic status of farmers who had cultured white shrimps in Chumphon Province; (2) their knowledge level, their knowledge sources, the support of government officials, and other relating factors; (3) the level of their adoption of white shrimp production technology adhering to good aquacultural practice; (4) factors relating to their adoption of white shrimp production technology adhering to good aquacultural practice; and (5) their problems and suggestions on the factors relating to their adoption of white shrimp production technology adhering to good aquacultural practice.

The population in this study were all 663 farmers who were registered in the list of the farmers who had cultured white shrimps adhering to GAP Standard of the Department of Fishery. The samples in this study were selected by using multi-stage/ specific random sampling methodology, 157 persons altogether. The instrument used in this study was a structural interview form consisting of 2 types of questions – close-ended questions and open-ended questions made by the researcher. The statistical methodology used to analyze the data by SPSS for Windows computer programs were percentage, mean, ranging/ regression analysis.

The findings of this study were as follows: (1) Most of the farmers who had cultured white shrimps in Chumphon Province were male. Their average age was 39.58 years. Most of them – 24.8% - were educated at lower secondary level. The average duration of their experience in shrimp culturing was 3.29 years. The average of their own occupied agricultural area was 5.76 Rai. Their income was obtained from selling their white shrimps at average price - 118.85 Baht/kg. This income was mostly half of their family income – 45.20%. Most of them did not take out any loans to be their capital in the production. The average quantity of their permanently employed labor who assisted them to culture their white shrimps was 2.55 persons. (2) Considering their fundamental knowledge of white shrimp production adhering to good aquacultural practice, it was found that their knowledge was at medium level. They had mostly been transferred knowledge of white shrimp production from their ancestors and relatives. They were supported in white shrimp production by government officials at medium level. (3) Considering their adoption of white shrimp production technology adhering to good aquacultural practice, it was found that the farmers adopted the production technology at medium level. (4) Considering their factors relating to their adoption of white shrimp production technology adhering to good aquacultural practice, it was found that they were their knowledge level, the selling price of white shrimps, and their motivation for white shrimp production. And (5) For their problems and suggestions on the technology adoption, it was found that they had problems on the selling price of white shrimps which was rather low. They suggested that the central government should have guaranteed the selling price of white shrimps so that the price was not too low.

Keywords: An Adoption of Technology, White Shrimp Production Technology, Good Aquacultural Practice, Chumphon Province